

Vysoké učení technické v Brně
Fakulta architektury
Pořičí 273/5, 63900 Brno 39

Zadání diplomové práce

Číslo diplomové práce:	FA-DIP0059/2015	Akademický rok: 2015/16
Ústav:	Ústav navrhování	
Student(ka):	Bc. Radka Vilimková	
Studijní program:	Architektura a urbanismus (N3501)	
Studijní obor:	Architektura (3501T002)	
Vedoucí diplomové práce:	prof. Ing. arch. Helena Zemánková, CSc.	
Konzultanti diplomové práce:		

Název diplomové práce:

Konverze pivovaru v Prostějově

Zadání diplomové práce:

Cílem diplomové práce je nalézt nový život pro historický pivovar, ve kterém původní funkce skončila před dvěma desítkami let a nyní je provizorně využíván. Ne každý nový majitel má představu, jak naložit s průmyslovým dědictvím. Proto pivovar nese stopy nejen chátrání z období opuštěnosti, ale i destrukce a nevhodné dostavby vyvolané provizorním využíváním.

Pivovar patřil k významným průmyslovým stavbám města Prostějov, které se pyšnilo rozsáhlými výrobními komplexy textilního a strojírenského průmyslu a působením významných architektů při jejich výstavbě. Architektura hlavní budovy pivovaru dokumentuje, jaký důraz byl kladen na architektonickou kvalitu průmyslových staveb.

Cílem diplomové práce je vyhodnotit architektonický a technický potenciál budov pivovaru a nalézt nové využití těch, které budou určeny k zachování.

Diplomové práci předcházela v zímním semestru analýza rozvojových záměrů města, zakotvených v územním plánu a studium kontextu místa, na hraně mezi historickou zástavbou a městskou částí Vrahovice a v sousedství průmyslové zóny. Zde by měl návrh nového využití nalézt potencionálního budoucího uživatele

Rozsah grafických prací:

1. Situace pivovaru v kontextu města Prostějov
2. Situace širších vztahů pivovaru
3. Analýzy hodnot stávajících objektů
4. Situace areálu pivovaru s objekty vybranými k novému využití, provozní vazby
5. Návrh funkční proměny jednotlivých řešených objektů v měř. 1:200 (půdorysy, řezy , pohledy)
6. Zeleň v nově využitém areálu, vazba na biokoridor, rybník
7. Text filosofie řešení
8. Průvodní zpráva
9. Vizualizace architektonického návrhu
10. Model konverze areálu

Seznam odborné literatury:

Patrimoine Industriel, Emmanuel de Roux, édition SCALA, 2000
Archologia Industriale la Stagione del Recupro, Daniela Mazzott. IUAV- Dipartimento di Urbanistica
Del rstauro quattordici case. Gabriella e Massimo Carmassi, Electa 2000
Aditions d' Achitecture, Editionde Pavillon de l' Arsenal
New tred in renovation, Carles Brato,edition structure
Tvořit ve vytvořeném , Helena Zemánková, Vutium2003
www.industriální stopy.cz

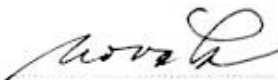
Termín zadání diplomové práce: 22. 2. 2016

Termín odevzdání diplomové práce: 16.5.2016

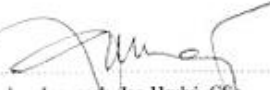
Diplomová práce se odevzdává v rozsahu stanoveném vedoucím práce; současně se odevzdává 1 výstavní panel formátu B1 a diplomová práce v elektronické podobě.

Bc. Radka Vilímková
Student(ka)

prof. Ing. arch. Helena Zemánková, CSc.
Vedoucí práce

doc. Ing. arch. Antonín Novák
Vedoucí ústavu

V Brně, dne 22. 2. 2016

doc. Ing. arch. Jan Hrubý, CSc.
Děkan

Průvodní zpráva

Urbanismus

Areál pivovaru byl postaven v roce 1897 jako velký ambiciózní podnik. Byl v okrajové části města, v těsné blízkosti zeleně. V roce 1999 se v pivovaru uvařila poslední várka piva, protože se výrazně proměnil trh a pivovar již nebyl schopný konkurovat. Během let se výrazně proměnilo okolí areálu i areál samotný.

Areál v současnosti leží na několika rozmezích. Na jedné straně sousedí s biokoridorem, na straně druhé s dálnicí. Přes řeku Hloučelu je obytná zóna, přes silnici zóna průmyslová. Obrazně také leží na křížení dopravních cest. V blízkosti se nachází autobusové i vlakové nádraží a kolem areálu jsou plánovány dvě cyklostezky. Dobrá dopravní dostupnost by v případě změny funkční náplně mohla hrát roli v přilákání i mimo-Prostějovských obyvatel.

V samotném areálu je čitelný postupný rozvoj pivovaru a na něj navazující dostavba dalších potřebných objektů, které jsou často nevhodně umístěny tak, že degradují architektonické hodnoty objektů starších. Architektura těchto staveb je čistě funkční bez snahy o hodnotnější výraz. Jejich přestavba nemá velký smysl, protože přináší spíše jen komplikace bez vidiny adekvátních možností využití.

Ke konverzi jsou určeny 3 stavby, pivovar s ležáckými sklepy, jízdárna a lahvovna. Dohromady vytváří otevřený dvůr, který se postupně od formální úpravy přelévá do divoké přírody biokoridoru. Je zrušeno stávající betonové oplocení areálu a je vybudována nová pěší lávka přes Hloučelu spojující areál s obytnou zónou.

Strategie a program

HPP pivovaru je 7 474 m². Zaplnění této plochy jedinou funkční náplní není pravděpodobně životaschopné. Jedinou možností jak vrátit do areálu život je postupné začleňování do chodu města přidáváním dalších dílčích funkcí. Projekt je etapizován tak, aby současně pronajímané objekty skladišť a haly mohly být využívány co možná nejdéle, aby se opět nepřerušila kontinuita vývoje areálu a současně byl generován částečný zisk.

Prvním krokem, je revitalizace biokoridoru a pivovarského rybníka a nutné opravy budov určených ke konverzi, otevření areálu v části vedle dálnice a napojení této části k rybníku. Postupně se pak demolují nevydělečné objekty a do stavby pivovaru je přidáno bistro, multifunkční sál a nová obchodní pasáž. Jsou to funkce určené pro širokou veřejnost tak, aby se postupně začali sžívat s novým areálem. Poté jsou rekonstruovány stávající byty a kanceláře na 6 nových bytových jednotek. Část areálu stále zůstává veřejnosti nepřístupná a je dále pronajímána.

Poté jsou demolovány další stavby a přístavky, areál je otevřen pro veřejnost a připojen k zelené ploše biokoridoru pěší lávkou. Lidé tak mají šanci utvořit si vztah k pivovaru jako příjemnému místu k trávení času. To by zvýšilo samotný zájem o budovu pivovaru, kam by bylo umístěno coworkingové centrum a pronajímatelné prostory. Areál by fungoval jako „dobrá adresa“. Tato myšlenka by byla dále podpořena umístěním sportovní haly a školky. Místo by pak bylo cílem pro širší škálu obyvatel a areál by sloužil jak k bydlení, tak k práci a volnočasovým aktivitám.

Architektonické Zásahy

Všechny nové zásahy jsou prováděny s ohledem na stávající kvality, detail a kompoziční řešení staveb bez snahy je maskovat. Naopak mají být znakem toho, že areál žije novým životem. Celkově je snaha budovu pivovaru co nejvíce otevřít a napojit na parter ze všech stran.

Nejvýraznějším prvkem je celoprosklená štítová stěna spilky, která je výkladní skříní celého areálu. Tento zásah by měl vyvolat zájem o dění uvnitř a zejména ve večerních hodinách by fungovala jako maják, který signalizuje nový život. Původní štítová stěna je kompletně odstraněna a je nahrazena tuhým ocelovým ocelový rámem stahující původní nosné konstrukce. Štít je nově řešen jako dvojitá fasáda s izolačním zasklením.

Ležácké sklepy jsou otevřeny z obou stran. Z jihozápadní části navenek ukazují svůj charakteristický klenební průřez a zároveň fungují jako výlohy komerčních jednotek. Ze severovýchodu jsou napojeny na nový dvůr společnou pasáží, která umožňuje procházení skrz objekt a zároveň je hlavní komunikací pro využití vyšších pater spilky.

Bytová část se navenek mění jen umístěním nových střešních oken. Rekonstruován je pouze interiér tak, aby vyhovoval současným standardům moderního bydlení. Původní prostor je očištěn o všechny nenosné příčky. Otvory v nosné konstrukci jsou podepřeny ocelovými rámy. Nové příčky jsou vyzdívány z cihelných bloků. V objektu vzniká 6 bytových jednotek – 2x 1+kk, 1x 2+kk a 2x 3+kk, o ploše 71 až 140 m². Původní špaletová okna jsou nahrazena novými kopiemi, kde je vnější křídlo s izolačním dvojsklem.

Varna a strojovna jsou převýšené prostory, které jsou využity jako bistro a multifunkční sál. Pod původní strojovnou jsou sklepní prostory s původními základy pro parní stroj. Základy jsou zde ponechány, jen částečně ubourány tak, aby bylo možné se jednodušeji pohybovat po celém obvodu. Prostor může být využit jako místo pro konání alternativních akcí, divadelních představení nebo výstav.

Hlavní vstup do sálu je ze dvora přes nové ocelové schodiště. Ve spodní části je vybudováno zázemí pro účinkující a sklady, ve vyšším patře pak zázemí pro zvukovou a osvětlovací techniku.

V prostoru varny je částečně vybourána stropní konstrukce s charakteristickými kruhovými otvory, které zde zbyly po měděných kádích. Dva otvory, které jsou tím odstraněny, se do návrhu propisují ve formě rozdílného materiálu na podlaze a točitého schodiště, které dodržují půdorysnou stopu původních otvorů.

Oba prostory mohou být navzájem propojeny přes nové schodiště a během konání akcí může bistro fungovat jako catering. Z vnější strany je zásah téměř nepatrný. Z původních industriálních oken jsou odstraněny skleněné tabulky a otvory jsou na vnitřní straně osazeny novými okny s izolačním trojsklem.

Ve vyšších patrech je umístěn coworking. V 3. nadzemním podlaží jsou sdílená pracoviště a v půdním prostoru jsou sdílené dílny a ateliéry. Pro vytvoření kvalitnějšího pracovního prostředí je v obou případech připojen menší venkovní prostor. V 3NP prostorný zavěšený ocelový balkon otevřený do dvora s výhledem na biokoridor a rybník a ve 4NP jsou dvě atypické střešní terasy, které jsou překryty latěmi ve stejném sklonu a odstínu jako střešní krytina a nijak tedy nenarušují původní kompoziční členění fasády.

Budova jízdáren je konvertována na mateřskou školu se dvěma třídami. Školka má svou uzavřenou zahradu orientovanou k Hloučele. Původní objem stavby je do zahrady rozšířen o prosklenou terasu, která funguje jako propojení obou tříd a krytý prostor otevřený do zeleně.

Lahvovna je z části demontována, z části rekonstruována. Je zanechána ocelová rámová konstrukce a stávající střešní světlíky. V části je nová sportovní hala s montovaným pláštěm. Objem je horizontálně rozčleněn na dvě části. Střecha a druhé podlaží jsou sjednoceny tmavě šedým titanzinkovým oplechováním a oproti tomu přízemí je ze skleněných tvárnic vyplněných transparentní izolací.

Do haly je možné vstupovat buď z obchodní pasáže, nebo přímo ze dvora. V přízemí je umístěna recepce, šatny a hala se zázemím. Z recepce je možné pokračovat na galerii, která je otevřena do haly a slouží ke skupinovému cvičení případně jako tribuna. Samotný prostor sportovní haly umožňuje variabilní dělení mobilními příčkami až na tři části a umožňuje tak intenzivnější využití.